

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Nr. 8.5.2.0/16/I/001

«Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai»

Sasniedzamo mācīšanās rezultātu vienība "Kuģa mašīnu un sistēmu ekspluatācijas pamati"

Sasniedzamie mācīšanās rezultāti

1. Spēj: piedalīties kuģa galveno enerģētisko iekārtu un palīgmehānismu ekspluatācijā un uzraudzībā atbilstoši droša darba praksei, ražotāja rekomendācijām, ekspluatācijas noteikumiem un atbildīgā kuģa virsnieka norādījumiem.

Zina: kuģa enerģētisko iekārtu iedalījumu un to savstarpējo mijiedarbību; kuģa inženiertehnisko sistēmu, arī galvenās enerģētiskās iekārtas un palīgmehānismu, iedalījumu, ekspluatācijas principus un to savstarpējo mijiedarbību; kuģa inženiertehnisko sistēmu uzbūvi un darbības principus (galvenie un palīgmehānismi, mašīntelpas un klāja sistēmas, stūres iekārtas, kravas apstrādes iekārtas, saimniecības sistēmas u.c.); galvenās enerģētiskās iekārtas un palīgmehānismu darbības raksturlielumus (spiedieni, temperatūras, līmeņi u.c.) un to mērvienības; efektīvas tvaika katlu ekspluatācijas principus; kuģa ugunsdzēsības sistēmu veidus, uzbūvi un darbības principus.

Izprot: terminus, kas tiek lietoti mašīntelpās, un mehānismu un aprīkojuma nosaukumus; drošas kuģa inženiertehnisko sistēmu ekspluatācijas noteikumus, tostarp: vārstu un sūkņu, kravas pacelšanas ierīču, lūku, ūdensnecaurlaidīgo durvju u.c. ekspluatācijas noteikumus.

2. Spēj: piedalīties kuģa elektrisko iekārtu un sistēmu ekspluatācijā, atbilstoši droša darba praksei, ekspluatācijas noteikumiem, atbildīgā kuģa virsnieka norādījumiem, kā arī atpazīt nedrošās elektriskās sistēmas un iekārtas un ziņot par tām.

Zina: dažādus spriegumus uz kuģa, arī drošus pārnēsājamo darbarīku spriegumus; elektroenerģijas ražošanas, pārveidošanas un sadales principus uz kuģa.

Izprot: elektriskā aprīkojuma drošas ekspluatācijas noteikumus un kuģa procedūras, tostarp: drošības pasākumus pirms darba vai remontdarbu sākšanas, atvienošanas procedūras, ārkārtas procedūras; elektrošoka cēloņus un drošības pasākumus, kas jāveic, lai nepieļautu elektrošoku; riskus, kas ir saistīti ar augstsprieguma iekārtām un darbu uz kuģa; elektrisko sistēmu un iekārtu darbības drošuma noteikumus; procedūras rīcībai elektrisko sistēmu un iekārtu bojājuma gadījumā.

3. Spēj: piedalīties bunkurēšanas un citās pārsūkņēšanas operācijās, ievērojot droša darba praksi, kuģa procedūras un vides piesārņojuma novēršanas prasības.

Zina: kuģa cauruļvadu shēmas un to pielietošanas principus.

Izprot: degvielas, eļļas, ūdens uzņemšanas un pārsūkņēšanas, kā arī kuģa sateču un balasta operācijas, tostarp attiecīgi: sagatavošanos pieņemšanas un pārsūkņēšanas operācijām, bunkurēšanas plānu, instruktāžu pirms darba uzsākšanas (*toolbox talk*), komunikācijas principus bunkurēšanas laikā un roku signālus, šļūteņu pievienošanu un atvienošanu, iespējamus negadījumus pārsūkņēšanas laikā un ziņošanu par tiem, vides piesārņojuma novēršanas aprīkojumu, darba drošību un ugunsdrošību bunkurēšanas un pārsūkņēšanas laikā, drošības noteikumus darbā ar bīstamām un kaitīgām vielām, arī drošības datu lapas (*MSDS*), bunkurēšanas pabeigšanas kārtību, līmeņa mērīšanu un pazīņošanu u.c.

	4. Spēj: uzturēt drošu mašīntelpas sardzi un veikt dežūras atbilstoši kuģa procedūrām, komandas darba un efektīvas komunikācijas principiem. Zina: mašīntelpas signalizāciju veidus un testēšanu, arī ugunsdzēsības sistēmu ieslēgšanās signalizāciju; kuģa iekšējo sakaru sistēmu lietošanas noteikumus; komandas darba principus. Izprot: sardzes un dežūru pieņemšanas, īstenošanas un nodošanas procedūras, arī bezsardzes mašīntelpu apstākļos; drošas sardzes īstenošanai nepieciešamo informāciju; mašīntelpas žurnālu un citu pierakstu veikšanas principus; darba drošību mašīntelpās. 5. Spēj: izmantot ārkārtas aprīkojumu un piemērot ārkārtas procedūras uz kuģa. Zina: evakuācijas izejas no mašīntelpām u.c. telpām. Izprot: ārkārtas situāciju veidus, īpaši attiecībā uz mašīntelpām; trauksmju sarakstu (<i>muster list</i>); darba organizāciju un pienākumus ārkārtas situācijās uz kuģa; ugunsdzēsības u.c. ārkārtas aprīkojuma novietojumu mašīntelpās u.c. kuģa telpās un to lietošanas principus.
LKI līmenis	LKI 3. līmenis
Kvalifikācija(-as), uz kuru(-ām) attiecas vienība	Kuģa motorists; Sardzes mehāniķis uz kuģiem ar galveno dzinēju jaudu, mazāku par 3000 kW
Vienības veids	Kvalifikācijai raksturīgā vienība (PV)
Novērtēšana	Pārbaudījumā pierāda visu vienībā definēto sasniedzamo rezultātu apguvi, t.sk., to praktiski demonstrējot. Pārbaudījumā iekļauj: • kuģa galveno enerģētisko un elektrisko iekārtu un sistēmu raksturošanu; • piedalīšanos kuģa enerģētisko un elektrisko iekārtu un palīgmehānismu ekspluatācijā un uzraudzībā; • kuģa bunkurēšanas un pārsūkņēšanas operāciju raksturošanu; • piedalīšanos bunkurēšanas un citās pārsūkņēšanas operācijās; • mašīntelpas sardzes uzturēšanu atbilstoši kuģa procedūrām; • ārkārtas aprīkojuma izmantošanas demonstrēšanu.